

בס"ד. שיחת* יום א' פ' נשא, כ"ה אייר, ה'תשכ"ז

— להכינוס דנשי ובנות חב"ד תחינה** —

א. בעמדנו ימים ספורים לפני חג השבועות, "זמן מתן תורתנו" — יש להתבונן בפרשת השבוע שקורין בתורה, ע"פ הוראת רבינו הזקן¹ שיהודי יכול וצריך ללמוד מפרשת השבוע כיצד להתנהג ביחס למאורעות של שבוע זה.

וכדי להבין זאת היטב — ברצוני להתחיל עם ביאורו של רבינו הזקן בפרשת השבוע.

ב. ובהקדמה — שכיון שיודעים אנו עד כמה מדוייקת כל תיבה בתורה, ועד שמתיבה אחת או אפילו מאות אחת למדים ריבוי הלכות במצוות², קשה ביותר להבין מ"ש בפרשת השבוע אודות הקרבנות שהביאו הנשיאים, מנהיגי וראשי השבטים, בעת הקמת המשכן:

התורה מספרת שהנשיא של כל שבט הביא אותם קרבנות — אותם מספר ומאותם מינים.

ולכאורה, היתה התורה צריכה לספר רק אודות קרבנותיו של הנשיא הראשון, ולכתוב לאח"ז שכך הקריב גם נשיא השבט השני והשלישי כו' עד לנשיא שבט הי"ב.

ואעפ"כ, חוזרת התורה ומפרטת אצל כל נשיא ונשיא את פרטי הקרבנות — המספר המדוייק, מיני הקרבנות, וגם מטרת הקרבן, חטאת, עולה או שלמים וכיו"ב.

ומתרץ זאת רבינו הזקן בספריו — הן בהתחלת התורה, בפרשת בראשית³ (ברא אלקים את השמים ואת הארץ), והן בסיומה, בפרשת ברכה⁴:

אף שמספר הקרבנות ומיני הקרבנות היו בשוה אצל כל הנשיאים — פעל נשיא של כל שבט עבודה מיוחדת וענין מיוחד בהתאם לטבע

(1) ראה סה"ש תש"ב ע' 29 ואילך (נעתק ב"היום יום" ב' חשון).

(2) ראה גם לקו"ת דרושי שמע"צ פח, רע"א. ברכה צה, ד. ובכ"מ.

(3) תו"א בראשית ח, ב.

(4) לקו"ת ברכה צה, ג.

(* הוגהה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א (באידיש). במהדורא זו ניתוספו עוד איזה ציוני מ"מ ע"י המו"ל.

(**) ראה גם שיחת ש"פ במדבר, מבה"ח סיון ס"ג (לעיל ס"ע 434). וש"נ.

ותכונת שבט זה, שהרי כל שבט הי' שונה בריבוי פרטים מכל שאר השבטים.

ולכן: התורה, שהיא "תורת אמת", שמורה את האמת, אינה יכולה לומר שהנשיא של שבט זה הביא אותם קרבנות כמו הנשיא של שבט אחר, כיון שהאמת היא שלנשיא של כל שבט היתה עבודה מיוחדת ותפקיד מיוחד שפעל בתורה ומצוותי'.

ג. ומוסיף רבינו הזקן⁶, שכאשר קורין בתורה פרשת קרבנות הנשיאים מידי שנה בשנה, בזמן המתאים, אין זה רק זכרון לענין שאירע בעבר (בעת הקמת המשכן), אלא ענין זה חוזר ונשנה בעבודת כל אחד מישראל, באופן שמרגיש את התפקיד המיוחד והפעולה המיוחדת שנעשית ע"י העבודה שלו, בהתאם לטבעו ותכונותיו, והיינו, שאע"פ שנראה שזוהי אותה עבודה (אותו מספר הקרבנות ואותם המינים וכו'), הרי זה רק כפי שרואים בעיני בשר, או ממששים בידים, אבל כאשר מתבוננים בעומק יותר, רואים את החילוקים כו', העבודות והזכויות המיוחדות שיש לכל אחד בפ"ע.

ד. אך עפ"ז נשאלת השאלה: מדוע אמנם היו דומים כולם במיני הקרבנות ומספר הקרבנות — בה בשעה שלאמיתו של דבר היו שונים זמ"ז בנוגע להתכלית, התפקיד והעבודה שלהם?!

ויובן ע"פ המשל ודוגמא שמביא רבינו הזקן⁶ על ענין זה — ש"עד"ז בקי"ס נקרע הים ל"ב גזרים בכדי שכל שבט ושבט במסילתו יכוון כל חד לפום שיעורא דילי", שע"פ משל זה (אף שרבינו הזקן אינו מפרט כל הפרטים דלקמן) מתורצת השאלה הנ"ל:

בקריעת ים סוף נקרע הים ל"ב גזרים, עבור י"ב שבטים שונים — למרות שקרי"ס היתה ע"י פעולתו של משה עם "מטה האלקים" שבידו — "הרם את מטך ונטה את ירך גו'", ביחד עם ה"רוח קדים" — "ויולך ה' את הים ברוח קדים גו'", היינו, ע"י הרמה אחת בידו של משה רבינו, ואותה רוח קדים שהיתה מנשבת אז.

וכמו בקריעת ים סוף — שהיתה הממוצע והמחבר בין יצי"מ (יציאת בני"י מהגלות) למעמד הר סיני (ביאת בני"י להר סיני לקבל את התורה) — כך גם ביצי"מ ומ"ת:

(6) לקו"ת שם.

(7) בשלח יד, טז.

(8) שם, כא.

(5) ראה לקו"ת שם: "שנכתב לדורות ..

וע"י קריאת התורה פרשת הנשיאים ממשכים

כו".

ביציאת בני מגלות מצרים לא הי' חילוק בין השבטים; כל בני — "שש מאות אלף רגלי הגברים לבד מ(נשים ו)טף"⁹ — יצאו יחדיו. וכן בבואם להר סיני נאמר¹⁰ "ויחן שם ישראל", "ויחן" לשון יחיד, והיינו, שחנייתם לא היתה בתור שבטים שונים, אלא חניית כל העם היתה "כאיש אחד"¹¹, באופן של אחדות.

ומוכן בפשטות — שהרי חנייתם היתה כדי לקבל את התורה, שניתנה מ"ה' אחד", בתור "תורה אחת", "לגוי אחד".

וכאן רואים אנו מפגש של שני פרטים, שלכאורה, במבט ראשון, הם בסתירה זל"ז, ואינם יכולים להיות ביחד: זוהי תורה אחת, ומתחלקת לריבוי פרטים; זהו "גוי אחד", ומתחלק ל"ב שבטים, כפי שהדבר בא לידי ביטוי בקריעת ים סוף, שהיו י"ב מסילות שונות. אלא שהכל התחיל ממקור אחד — שכולם יחד יצאו ממצרים, ובאו כולם יחד לקבל את התורה.

ה. ענין זה קשור גם עם הנושא והתוכן של ה"כינוס" — נצחיות התורה¹²:

התורה היא נצחית¹³, ואעפ"כ, נמשכת ובאה בזמנים ומקומות שחלוקים ומשתנים זמ"ז, ועד שנראה שיש ריחוק מן הקצה אל הקצה בין פרט אחד למשנהו, וגם שם נשארת אותה תורה אחת כפי שניתנה בפעם הראשונה בהר סיני, וכך נושא אותה עם ישראל והיא מנהיגה אותו לאורך כל שינויי הפרטים בכל המקומות, מדינות שונות, ובכל הזמנים, הן בזמן שביהמ"ק הי' קיים והן בזמן הגלות.

וכאשר שואלים: איך יתכן שלמרות שהזמנים והמקומות משתנים במהירות גדולה כל כך ובניגוד כל כך זמ"ז, אוחזים יהודים את אותה התורה כפי שניתנה לפני אלפי שנים, בתור תורה נצחית, שהיא בתוקף בכל זמן ובכל מקום? — הנה המענה לזה, שכאשר בני נעשו לעם, הנה הדרך לזה היתה באופן שיצאו ממצרים באופן של אחדות, וקיבלו את התורה באופן של אחדות; אבל, כדי להגיע לזה — הוצרך כל אחד לפעול עבודתו ותפקידו בתור פרט, ודוקא באופן כזה נעשה מכולם יחד "גוי אחד", שמקבל "תורה אחת" מ"ה' אחד".

וככל לימוד והוראה בתורה — ניתן בזה גם הכח שיוכלו לתרץ

(9) בא יב, לו.
 (10) יתרו יט, ב.
 (11) להכינוס (אג"ק חכ"ד ע' שלה).
 (12) ראה גם מכתב ל"ג בעומר שנה זו
 (13) תניא רפי"ז. ובכ"מ.

(9) בא יב, לו.
 (10) יתרו יט, ב.
 (11) מכילתא ופרשי עה"פ.

את הקושיות השונות ששואלים אחרים, וכן את הקושיות השונות שיהודי שואל את עצמו, כאשר העבודה נעשית קצת קשה יותר.

יש לדעת שאין מה להתיירא ואין מה להתפעל מהשינויים השונים שרואים מסביבנו — כיון שזהו תפקיד נוסף שהקב"ה נתן לבנ"י, שלא להתפעל משינויים אלו, אלא למצוא בכל שינוי, בכל זמן ומקום, את נקודת האחדות שמתגלה וניכרת כאשר מתעמקים ורואים את הכח האלקי שברא את המקום ואת הזמן ואת האנשים שנמצאים בהם, שזה מה שמאחד את כל הפרטים שבעולם שמסביבנו ובעולם שבתוכנו.

וענין זה מאיר את כל השינויים והמהפכות שהיו בעולם תמיד, ובפרט בזמנים האחרונים — לראות בהם את ההשגחה הפרטית, כיצד הקב"ה משגיח ושומר ומנהיג את בנ"י בדרך הנכונה ע"י תורתו הקדושה, ומוציא אותם מכל הקשיים שהיו וישנם עדיין, הן בנוגע ליהודים שנמצאים כאן ובשאר המדינות שבחוץ לארץ, והן בנוגע ליהודים שנמצאים בארצנו הקדושה, שנמצאים במצב מיוחד עם קשיים מיוחדים, וע"י התקשרותם עם התורה הנצחית, "תורת אמת", תורה שמגלה ומבטאת את האמת, ותורת חיים, תורה שיוצרת תוכן אמיתי בחיים — הרי זה יפעל אצל כל יהודי בכל מקום שהוא, ובמיוחד אצל היהודים שבארץ ישראל, שיצאו בשלום ובהצלחה וכישועה, עם התורה (כולל גם קיום המצוות שמלמדת התורה) בשלימותה,

ובקרוב ממש נלך כולנו — יחד עם בנ"י שבכל המדינות — לקראת משיח צדקנו, שיוציא אותנו מגלות זה האחרון, ויביא אותנו אל הגאולה האמיתית והשלימה, גאולה שאין אחרי' גלות¹⁴ (שאז יסתיימו כל הגלויות הן אלו שמבחוץ והן אלו שמבפנים),

ומתוך בריאות ושמחה, נלך "בנערינו ובזקנינו גו' בבנינו ובבנותינו"¹⁵, בנים ובני בנים, באופן של שלימות בגוף ושלימות בנשמה, לארצנו הקדושה, בקרוב ממש, אמן כן יהי רצון.

(15) בא יר"ד, ט.

(14) ראה מכילתא בשלח טו, א. הובא בתוד"ה ה"ג ונאמר — פסחים קטז, ב.